

Előfizetési feltételek:

Egy évre . . . . . 10.— Pengő
 Hat óra . . . . . 5.— Pengő
 Három óra . . . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ara: 20 fillér

Hirdetések: díjszabás szerint. Gyakori hirdetések és velünk összeköttetésben álló hirdető hirdák árszeregményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendőK
 Kéziratok vissza nem adtnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSEK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSEK LÁSZLÓ

A hirdetőket, előfizetéseket és a reklám-
 cíkokat a kiadóhivatalba kérjük küldeni
 Felelős lapkiadó: HORATSIK PÁL

Talpra kell állítani a Magyar Vöröskeresztet

Irta: KOPERNICZKY KORNÉL

Egyik régebbi vezércikkünkben, amidőn itt a visszacsatolt területen feltűntek a társadalmi elkülönülések jelei, ami szinte már a társadalmi hasadás jellegével bírt, felhívtuk a figyelmet arra, hogy milyen veszedelem származhat ebből az egész magyar nemzetre. A visszacsatolás ujjongó boldog mámorában azt hitték sokan, hogy az elnyomatás huszvéves idején kialakult nagyszerű és minden felvidéki magyar nemzeti vonatkozású megmozdulást fényes sikerre segítő társadalmi akciókra többé itt már nem lesz szükség, így kilépünk a népi egységből s újból társadalmi kasztokra, részekre szakadunk, hogy egyéni hiúságunk vagy előkelőséti játszó természetünk kielégülést nyerjen. Rámutattunk abban a cikkben arra, hogy a Felvidék egyrészenek és Kárpátjának visszacsatolásával a nagy nemzeti akaratoknak és kívánságoknak csak egyrésze teljesült, a nagyobb munka még hátra van.

Ez az idő elérkezett, itt van, érzi az egész nemzet s mert érzi, össze kell fogni a nemzet minden erejét a nagy célok elérésére. Ma nem lehet időt pazarolni és társadalmi energiát fecsérelni osztályviszálykodással, vagy pártharcokkal, amelyben csak a magyar erő öröklődik, hanem össze kell fogni az egész nemzetnek az alkotásokban.

Vajjon, hogy lehetek aktív részese a nemzet összefogásának vagy hol kapaszkodhatok beléje, hogy magával ragadjon a gyönyörű áradások felé, amelyekben a nemzet lelke örül vagy fájdalomtól vonaglik — kérdezik a lelkiismeretüktől vagy nemzeti érzésüktől némelyek.

A válasz egyszerű! Aki a kis csermelyre bizza magát, az is eljut az Oceanáig. A nemzet egysége a városi és falusi társadalmak összefogásától függ, ebből áll elő. A nemzeti egység ott nyilatkozik meg, ahol a nemzeti szellem által kitermelt gondolatokat minden személyi vagy egyéb ellentétnek nélkül lelkes odaadással szolgálják. A nemzeti egységet szolgálja a kis falu népe is ha beáll azok sorába, akik a nemes eszmék megtermékenyítésén és beteljesülésén fáradoznak. Minden társadalmi összefogás már a nemzet egységének megvalósítása felé tör a göröngyös utat, mikor nagy és nemes

célokat akar megvalósítani s a nemzeti egységet szolgálják azok is, akik oda állanak anyagi és erkölcsi támogatásukkal a kezdeményező oldalára. Együttesen menetelni a felkelő magyar Nap felé, aki kiáll a sorból vagy beléje sem lép, az már megbontotta azt a nemzeti egységet, amely a jelen nagy törekvéseinek szolgálatában áll. Nagy a felelősség a ma társadalmán. Tisztában kell lenni azzal, hogy rendkívül nagy nemzeti érdekek forognak tétén. Ezért van az, hogy napról-napra újabb feladatok vállalására hívja fel a haza a társadalmat. Az áldozatokat a magyar boldogulásba vetett reménységgel kell vállalni mindenkinek.

Most a Magyar Vöröskereszt fordul a társadalomhoz. Három millió pengőre van szüksége, mégpedig sürgősen! A nemzetközi eseményeknek a Magyar Vöröskereszt Egyesületet sem szabad felkészületlenül találnia, így rendkívüli erőtesítésre van szüksége, hogy minden eshetőségre készen álljon — mondja az elnökség és egyben rámutat arra, hogy amilyen büszke örömmel láttuk, hogy a magyar honvédség a trianoni békeparancs korlátozásai alól felszabadulva a haza védelmére és az ezeréves határok visszaszerzésére a múlt évben ismét fegyvert foghatott, olyan szomorúsággal kell megállapítani, hogy

a trianoni békeparancs következtében elszegényedett és a hadsereg egészségügyi szolgálatának önkéntes kiegészítő részét képező Vöröskereszt iránt a társadalom kellő megértést és áldozatkészséget nem gyakorol. A tapasztalat mutatja — mondja az elnökség — hogy sok vagyonos ember vagy egyáltalán nem, vagy pedig csak jövedelmével arányban nem álló csekély összeggel támogatja a Vöröskereszt hazafias céljait. A Magyar Vöröskereszt helyzetét a Kormányzó Ur mint az Egylet legtöbb védnöke felismerte és elrendelte, hogy az egész ország fogjon össze a Vöröskereszt megsegítésére és ennek a munkának tenkölt Hitvesével együtt az élére állott.

Julius 1. és 2-án országos gyűjtést rendeznek. Bizalommal fordulunk városunk, környékünk és vármegyénk társadalmához, hogy a nagy nemzeti egység jegyében nyilatkozzék meg. A szegények fillérei épp olyan értékesek, mint a gazdagok szazasai, sőt még értékesebbek, mert azok megszerzése nehezebb volt, de ezeknek a filléreknek is bele kell olvadniuk abba a gyönyörű nagy magyar szívébe, amelynek nemzeti áldozatkészsége a neve. Talpra kell állítani a Magyar Vöröskeresztet! Gondoljon mindenki arra, hogy talán éppen a fiának, atyjának vagy testvérének lesz szüksége arra a hordágyra, arra a sebkötözőre vagy arra a gyógyszerre, amire ezt a három milliót össze kell gyűjtenünk!

A bajtársiasság szellemének fényes ünnepe volt a 14-esek ipolysági ezrednapja

A bajtársi szellem állandó ébresztője a volt m. kir. nyitrai 14. honvéd gyalogezred tagjai között az évente ismétlődő ezrednapfény, amely az idén Ipolyságon zajlott le vasárnap impozáns sikerrel, ami a bajtársi érzés szinte lobogásának a jele. Az ünnepelesen, amely a város főterén folyt le, mintegy három ezer főnyi közönség között a 14-esek több mint kétszáz fővel voltak képviselve s feltűnt, hogy milyen sokan jelentek meg a távolabban, a Pest vidékén élő bajtársak közül; elismerés illeti meg őket áldozatkészségükért és meleg lelkesedésükért.

A felvonulás

Tíz óra előtt a 14-esek a főtéri gyülekező helyen századba tömörültek s Hoffmann Árpád tart. százados, a lévai Tűzharcos Fr. csoport elnökének vezetésével, élén két lobogóval, a leventezenskar indulónak hangozta mellett elindult a pályaudvarra, hogy a budapesti és balassagyarmati vonattal érkező

bajtársakat a század régi tisztsíjait fogadja. Az ünnepi lobogódiszba díltöltött város fölött az égen boru került terjengetni, de a magyar szívekben a napsugár melegsége ömlött el és az elsőnek felszabadult ősi magyar város lakossága nem csak külsőleg, hanem lélekben is együtt ünnepeelt a tizennyessel.

Utközben a század megállt a kórház előtt, amelyben dr. Gyapay Ede ipolysági kir. körjegyző, a 14. h. gy. e. tart. századosa betegesen fektűd. Dr. Gyapay Ede tolszókeken hozta ki magát a kórházból, hogy felvonuló bajtársait legalább lássa és üdvözölje, ha már nem vehet részt az ezrednapfényen. A század meghatva adta meg a tisztelőadást harctári bajtársának.

A század ezután tovább vonult a pályaudvar felé, ahol csakhamar feltűntek vittebái Berkó István, Vár Imre, Vermes Gyula ezredesek és sok más, a vonatkokal érkező bajtársak alakjai, akiket Farkas István, az ünnepély rendezősege nevében köszöntött.

Vitéz Námeth-Deisler Károly nyug. tábornok, az ezred utolsó parancsnoka, később érkezett meg gépkocsin.

A század innen a régi vármegyeháza elé vonult, ahol erre az időre már egybegyűlt Ipolyság és a vidék színe-java és megterdődött az ünnepély.

az ünnepély.

Tabori szentmisét dr. Porubszky Géza kéreméni pébános, volt tábóri lelkész, országgyűlési képviselő mondott. A szentmise végén bejelentette, hogy a szentmise első részében a világháborúból szerencsésen hazatért bajtársakért, a szentmise második felében pedig az idegen országok hantjai alatt nyugvókért imádkozott, majd a pébános felhívására az ünnepi közönség hangos közösimát mondott a hősök lelkiüdvéért.

Ezután vitéz báti Berkó István nyug. ezredes, a kiváló katonai író, a Katonai Szemle szerkesztőjének dalias alakja jelent meg a szónoki emelvényen. Berkó ezredes, Ipolyság szülőföldjén meleg szeretettel köszöntötte az ünnepi közönséget és a bajtársak egységét.

Az ezredes a 14. honvéd ezred történetét ismertette, bevezetőül pedig a magyar honvédség kialakulása történelmi vázlatát adta meg. A mai honvédek ősei a 48-as magyar szabadságharc bátor harcosai voltak. Kezdetben nem ezredként, hanem önálló zászlóaljakat állítottak fel. Ezeket a zászlóaljakat az 1866. évben kezdték honvédezzé tenni szervezni. Ekkor alakult meg a 14. honvédezred is a nyitrai 60., a lévai (barsi) 61. és az ipolyvási 62. honvédzászlóaljakból. A megalakulása után három évig, 1889-ig a 14. ezred parancsnokának és törzsenek vezéreként Léván volt, de mivel Léva városa, Ipolyvághoz hasonlóan szűkebbül mutatkozott a lakotanya fejlesztésének áldozathozatalánál, Ipolyságra elvitték a zászlóaljat, Léváról pedig a parancsnokságot és ezredtörzset és azt Nyírára helyezték, azóta viselte címében a nyitrai megjelölést.

Ezután az ezred világháborús dicsőséges szereplését ismertette és méltatta. D a gyalázatos trianoni békediktátum következtében a vitéz 14. honvédezredet felkelte oszlatni — frjezte be érdekes előadását Berkó ezredes — de tagjai élnek és ha arra szükség lesz, az ezred újból harcba lép. (Micsodáján ott leszünk! zúgó felkiáltás a bajtársak ajkáról.)

Kegyelettel emlékezett meg az elcsútt 14-es honvédekről, majd összetartásra buzdította a régi 14-eseket, mert — mondotta — eljön az az idő, amikor erre az összetartásra nagy szükség lesz. Végül ama reményének adott kifejezést, hogy eljön még az az idő, amikor az ezred ismét felveheti a nyitrai nevet.

Forró taps és éljenzés fogadta az e'adást.

A vármegye dicsősége

Siska Dzsó alispán lendületes beszédében ennek az összetartásnak szükségességét és rendkívüli hatását hangsúlyozta ki, amit az a mai világrengés közepette jelent. Ez a vármegye büszke a 14-es honvédekre, mert a világháborúban tanúsított hősiességükkel dicsőséget hoztak az egész vármegyére, ezért a mai szép ünnep alkalmával szeretettel köszönti őket a vármegye nevében.

Dr. Salkovszky Jenő országgyűlési képviselő Ipolyság és az Ipolyvölgy közönségét tolmácsolta vitéz Námeth-Deisler Károly tábornok, vitéz Berkó, Vermes és Ver ezredeseknek, továbbá a megjelent báró Török Géza nyug. huszárezredesnek, az összes 14-eseknek és a velük együtt ünnepi közönségnek. Majd a francia katasztrófa okát fejtegette a legújabb francia megállapítások alapján, amelyek az okot a nemzet legfőbb érdekeit figyelmen kívül hagyó, az egyéni önzés és érdekhajzásnak áldozó liberalizmusban állapítanak meg. Ezért a magyar társadalmunk a keresztény, nemzeti és szociális alapra kell helyezkedni, amely a nemzet és a haza életének legerősebb biztosítéka. (Nagy helyeslés.)

Ezután Farkas István, volt 14-es szavalta el megrázó erejű alkalmi költeményét, melyet zúgó taps közönségtől. A költemény lapunk más helyén olvasható.

Most vitéz Németh-Deisler Károly tábornok

ment fel az emelvényre. A közönség és a 14-esek lelkes ünnepélyben részeseitették a nagaskorú ősz tábornokot, aki soha sem sajnálja a fáradságot, hogy régi harcosai között megjelenjen. Észrevehető volt, amit érzéseivel küzdött s megható volt, amit mondott. Meleg lelkek sugárait szórtá az ő fiai között, mert ma is fiainak nevezi egykori honvédeit, akikre ma is úgy ontja szeretetét, mint egykor a harctéren. Ennek a szeretetnek adott hangot és arra kérte fiait, hogy egymást is nagyon szeressék és továbbra is ápolják egymás között a bajtársaság lelkeket összekapcsoló szellemét. Megindító beszédnek a 14-esek egész életén keresztül maradandó haása lesz.

Ekkor megkondult a dőlő harsngzó, de megnyitáltak az ég csatornái is, hatalmas

nyári zápor szakadt az ünnepiök nyakába, de azért mindenki mozdulatlanul állott helyén, pedig nagyon kevésnek volt ernyője és a szakadó esőben felhangzott a Himnusz könyörgő hangja.

Egy bizottság megkoszorúta a hősök sírját, majd társasbédre ültek össze a bajtársak, ahol az esti vonatindulásig cseréltek ki régi élményeiket és örvendeztek a találkozás élményének s azaz a hittel vátoztak Ipolyságról, hogy a jövő évi találkozó Nyírára lesz.

Az ebéd során Siska Dzsó alispán lélekemelő beszédben mondott köszöntőt a Kormányzó Urra, akit a bajtársak lelkes ünnepélyben részeseitették. Ezután a beérkezett üdvözlő leveleket olvasták fel.

Koperniczky Kornél.

SÁGI FARKAS ISTVÁN:

Honvédek, honvédek, régi, szép vitézek

— A 14-es ezredtalálkozóra —

Honvédek, honvédek, régi, szép vitézek, hadd szóljon rólatok lanton zengett ének. Amerre jártatok, merre harcoltatok, fejetek fölött a glória ragyogott.

Ugy mentetek régen, talán negyvennyolcban, azt gondoltátok akkor, hogy a föld megpropan, szárnyas idő repült, szólt a Kossuth-nóta Talán erre vártok rég századok óta.

Piros sapkájuk, fegyver a kezükben, Olyan gyarson járnak, hogy a szél se rebben. diák, paraszt, munkás, ott mennek egy sorba: dicsőséget szedni vépiros csokorba.

Damjanich, Bem apó, Görgey meg Klapka: Isaszeg, Nagysalló hívja őket harcra. Lent a déli végen, főt a Kárpátokban Lepteik alatt az anyaföld megdobban.

Mindenütt ott vannak, a világ tud rólok: ugy rójak le régi, szent magyar adólok. Vérrel, diadallal, de le nem tiporva állnak mindig jobban, s jobban csatasorba.

Évtizedek teltek, csendes, szép munkában: nőtt a honvéd, nőtt, a békés, szent hazában. Ott volt Budapesten, Munkácsban meg Kassán, ott csillogott kardja Pozsonyban vagy Nyírára.

Pécsfő Kolozsvárig, Trencsénben, Sopronban: ugy nőtt fel a honvéd, hosszú, büszke sorban. Magyar volt a szívük, magyarul daloltak, honvedszívek mindig magyarul dobogtak.

Igy jött a tizenegyet Várta, hívta őket a leszámolásra készült magyar élet. Nagy es fél éven mindig idegenen: A Kárpátokon túl: az orosz tengerben

Lent a déli végen, az Isonzó mentén a francia földön, a messze Levanten, a román hegyekben, messze idegenben az ellenség szíve honvéd-névtől retten.

Ugy álltát a harcot, valamennyi hősök, kikről énekeltek régi, bus regösök, őseik Mohácsnál, Mohinál hullottak: verik hullásával egy jobb sorsot hoztak.

Addig erre várunk, addig hiszünk ebben, mint ahogy élet van és a madár rebben, tizenégyes honvéd örökös imája: magyarok Istene! engedj még Nyírára, ammen.

A lévai gimnázium 125 éves jubileuma

A lévai m. kir. állami gimnázium kedden tartotta tanévzáró ünnepségét a szülők nagy-zámú érdeklődése mellett. Kékesy János igazgató üdvözölte az ifjúságot és a szülőket, majd az intézet 125 éves történetét ismertette. Kidomborította, hogy a lévai gimnázium életbírásának gondolata Szentiványi János Barmegyei alispánjának felesége, Bossányi Krisztinától származik.

Az értékes előadás után Schubert Tódor kormányfőtanácsos emlékeztetett meg a jubileumról, a következőkben:

Most, hogy mélyen meghatva állok itt az évzáró ünnepélyen, önkéntelenül is annak a nyolc esztendőnek sok-sok emléke rohanja meg a lelkemet, amelyeket itt ezek között a falak között töltöttem fiatal szívvel, szomjas lélekkel és tudásával telítve. Itt tanultam meg a szükséges ismeretekben kívül, hogy vannak nagy, szent feladatok, amelyeknek becsületes megoldása, lelkiismeretes teljesítése teszi az embert igaz és egész emberré;

A verőzön végen dicsőséggel jöttek, ugy lepteik föl földjét a hazai rögök. Pusztulás és nyomor, ami itthon várta... Ezért ment a honvéd olyan sok csatára?

Husz keserves évig, összeszorult szívvel, elég reményességgel, fel nem adott hittel várt az új csatára, szép magyar jövőre, amikor fölhangozt ismét, hogy: Előre!

Csodálatos szép nap, gyönyörű október! Soha, soha téged nem felejtetünk el! Trianoni határ fényes sorompója Ipolyságnál akkor hullott le a porba.

Koronás, szent címer került a helyére: könnyes szemek néztek fel a derűs égre, magyarok Istene, honvedek mentője onnan kiáltott: előre! előre!!!

Visszajött Ipolyság, régi honvédtábor: ezernyi embernek csupa örömmámor. Ugy jött vissza Munkács, ujra menek Jassa, Példát mutatni az újabb diadalra.

Tavalyi tavasszal így jött Kárpátalja: ment a honvéd, hősök, fagyban és viharba. Husznak ősi várán háromszintű zászló: visszaszegtette Szent István és László!

Csak a mi városunk, ott a Zabor alján sirt az ejszakában az újonjtárs haliván ezereves emléki régi hegy fejebe égi jelt keresve tekintett az égre...

A nyitrai utcák, ahol annyi dallal jártak a honvedek, verőfényes nappal nemán, csendben várták, mikor jövünk vissza, magyar szótól mikor zeng majd újra Nyitra!

A nyitrai lányok honvédekre várnak ahogy mi gondolunk a magyar anyákra. Nyitra vára alatt rólunk emlékeznek: hős, magyar sirok elenk emelkednek.

Nem sokáig várunk, mienk lesz már Nyitra: dalolva vezet a tizenégyes útja, mit az Isten rendel, honvéd teljesíti. Nyitrat az országgal újból egyesíti.

itt nevelték belém, hogy az Isten, a Haza és az Emberiség iránti kötelességek a leg-szentebbek a világon. Néhány pillanatot elég ahhoz, hogy keresztül suhanjon emlékezetem az az idő, amikor az intézet nagy kapuján először léptem be, mig egy ugyan-ilyen napsugaras júniusi napon felém hangzott a várva-várt és végtelen boldogsággal fogadott itélet hirdetés: érett. Azóta kevés örömmel és sok buval megrakott 36 esztendő tel el.

Ma, amikor a gimnázium fennállásának 125. esztendőjét ünnepeli, mint az intézet öreg diákja, hála telt szívvel emelem fel gondolataim a Mindenség urához: Istenünkhez. Mindnyájunk nevében köszönöm neki, hogy 125 évnek előtte a városnak oly fenkölt gondolkodású vezetőket adott, akik fáradságot, időt, anyagi eszközöket nem kímélve, a sok-sok nehézség dacára is megteremtették ezt az iskolát. Megteremtették, mert megértették ennek jelentőségét, fontosságát nemcsak az akkori kis mezőváros, de egy

nyeg vidék szempontjából is. Megérezték, hogy a kultúra a leghatalmasabb fegyver minden elnyomás, minden erőszakkal szemben; megérezték, hogy kultúra nélkül nem állhat fenn ez az ország és élvész a nép, mely tudomány nélkül való. Épp ezért a két szomszédos vármegye, Bars és Hont erőteljesen támogatták a kis város törekvéseit és nem egy főpáncnak és magánosnak nevét találgatja a segélynyújtók között.

A kegyes atyákra, a praestákra bízta a tanítást, akik több mint 100 évig becsülettel látták el itt nemes feladatukat. A hálas szeretet babérkoszorúja övezte emlékeztüket.

Ha végignézzük az első év növendékeinek névsorát, azt látjuk, hogy a 135 növendék között nemcsak lévaiak, barsiak és hontiak, de tekintélyes számban vannak messzebbi vármegyék is képviselve. A késői utódnak jóelőt örömet szerez még a sok ismerős régi lévai és barai családi nevek olvasása mellett megállapítani azt a tényt is, hogy a 135 beiratkozott növendék közül 46-nak iparos ember és 13-nak földművelő az édesapja; ezek mellett még volt 56 nemes embernek és 20 nem nemesnek a fia az intézet tanulója.

Mélyen tisztelt közönség! 1709 ik évben a lévai várat Vak Bottyán leromboltatta és ezzel megszűnt ennek a városnak az a hivatás, amelyet eddig betöltött: a Garam völgyének és a bányavárosoknak védelme. Ez előtt 125 évvel 1815-ben egy új vár épült a réginek helyébe, amelynek épp így fontos, talán még fontosabb szerepe van a magyar életben mint a réginek. A tudományok e szerény fellegvára 125 éve hirdeti a magyar kultúra dicsőségét és a garami rózsáson és áldását hinti szerezését az országban. Ha husz esztendőig idegen hatalom bitorolta is e várat, ezzel a nagy Isten csak azt akarta megmutatni nekünk, hogy milyen nagy kincs vezetettünk el s hogy ha majd visszakapjuk, teljes mértékben tudjuk azt megbecsülni. Ma ismét miénk a vár, ormán a mi piros fehér-zöld zászlónk leng, tanyermeinkben magyar nyelven tarujuk gyermekeink, unokáink az Istent imádná, a tudást megbecsülni. A mindenható eme nagy kegyes juttassa eszünkbe mindnyájunknak, tanárnak, diáknak, a város minden igaz magyarjának azt a felelősségteljes szent kötelességet, mellyel tartozunk elődeinknek, akik ezt az iskolát sok-sok aldozattal megteremtették, a sok tanfeljáró emlékének, akik a kultúra magvait hintették itt szét és mindenek előtt Istenünknek és édes magyar hazánknak.

Mélyen tisztelt közönség! Egy egészen új világ kialakulása előtt állunk ma. Ebben az új világban csak úgy fogjuk megállni a helyünket, ha minden magyar ember az iskolás gyerekektől az ősz aggasztánig mélyen átértelt kötelességtudattal és felelősségérzettel úgy végzi el a legazsereyebb munkát is, mintha ennek pontos és jó elvégzésétől függne egész nemzetének sorsa. Mindenkinek értékét és jutalmát az általa — nemzete és népe érdekében — becsületesen elvégzett munka fogja megállapítani és emmi má! Mindnyájan tehát törhetetlen hittel, melegen érdeklődő szeretettel és egy boldog magyar jövőben való reménységgel és ha kell anyagi áldozatokkal is támogatásuk a magyar nemzet-nevelés eme megszentelt és immár 125 éves várát, hogy az mennél több derék, becsületes, hazáját minden áldozatra kész polgári tevelhessen a mi sokat szenvedett és megteázott édes magyar hazánknak.

Ezután Kékesy János igazgató köszönetet mondott Schubert Tódornak a szép beszédért, majd felolvasta a tanítási eredményt és a jutalmazott diákok neveit: Óváry Katalin, Verő Sándor és Sümegh Lajos.

Az ünnepély a magyar Híszkeggyel nyílt meg és a Himnusszal zárult.

KULONFÉLÉK

— A KORMÁNYZÓ UR GYÁSZJA. Szerdán este hosszas szenvedés után Budapestben elhunyt gróf Károlyi Gyuláné, született Horihy Paulette, a kormányzó ur leánya. A legelső magyar ember családjának mély gyászában az egész nemzet nagy részvéttel osztozik és bensőséges lélekkel érzi át a Kormányzó családjának fájdalmát.

— MA TÁBORTÜZ. Az országos gyász miatt a péntekre tervezett Honvédsnapot ma este tartják meg a Kálvárián Tabortűz elnevezés alatt a megállapított műsorral. A főpárna nagy sikerének híre elterjedt a városban, így a rendezés sikere biztosíva van.

— KITÜNTETÉSEK. A Kormányzó Ur Ötömértósága megengedte, hogy Szabó Erzsébetnek, a lévai áll. polgári iskola szaktanító-jének elismerése tudul adassék. Szabó Erzsébet a cseh megszállás alatt pozbai tanítónő volt, ahol a SZMKÉ helyi fiókjának megszervezése körül busgilkodott, szép magyar munkát végzett. Emiatt a csendőrség leteráztatta. Ügyével annakidején a prágai parlamentben is foglalkoztak s csak a magyar képviselők felépésére bocsátották szabadon. Háromnyik János és Budaváry László volt lévai magyar prittikárokat a Kormányzó Ur az eüzt érdemkeresztjele tünstette ki. Minketten érdemes munkásai voltak kibesebbjé magyar életünknek. Őz terjesztették a garamvölgyén azokat a proklamációkat is, amelyekben a cseh összeomlás előtt a felvidéki magyarság parlamenten képviselői pozsonyi gyűlésükön kimondták, hogy felvidéki magyarság vissza kíván térni az anyországhoz. Mivel a proklamációkat a cseh cenzura a magyar lapokban nem engedte megjelenni, így arról a felvidéki magyarság nem szerethetett volna tudomást, azért hektografált szószorosításban, titkos úton terjesztették. Amint azonban a csendőrség nyomára jutott, sorozatos házkutatások során a proklamációkat elkobozta. Mindkét kitüntetettnek akkor csendőri kellemetlenkedésben is volt része s őrizetbe is helyezték őket.

— ÉRETTSÉGI VIZSGÁLATOK a lévai áll. gimnáziumban. Érettségi vizsgálatokra 27 nyilvános és 2 magántanuló jelentkezett. Dr. Stud János taak. kir. főigazgató, tanügyi főtanácsos. Az írásbeli vizsgálat tételei. A magyar nyelvből: 1. tétel: A magyarság érzelmvilága (Lélekrajz a lírai költészet alapján) 2. tétel: Az elektromos áramlás lefojlyása az I. II. osztályú vezetőkben és azokban. Az első tételt 24 jelölt dolgozta ki 4 jeles, 11 jó, 9 elégséges eredménnyel. A 2. tételt 5 jelölt dolgozta ki 4 elégséges, 1 elégtelen eredménnyel. A latin nyelvből: C. Sallustii Crispi Belui Catiinae c. LX. LXI. Eredmény: 2 jeles, 14 jó, 11 elégséges, 2 elégtelen. Nemat nyelvből: Gárdonyi Géza: A jövő tudománya. Fordítás magyarról németre. Eredmény: 2 jeles, 12 jó, 12 elégséges. Harm jelölt a német helyett a francia nyelvből tett írásbeli vizsgálatot. Tétel: Mátyás király a renaissance uralkodó. Fordítás magyarról franciára. Eredmény: 2 jó, 1 elégséges. A vizsgálati eredménye szerint jellesen érett Löbl Márta, Szecsy József Varga István. Jól érett Hábel György, Juhász József, Jasinszky György, Kálmán Sároka, Konta Imre, Kovács Klára, Molnár Margit, Reich Anna. Érett: Alt Mária, Berthóty Katalin, Geisinger István, Hoffmann Ferenc, Hoffmann Róbert, Jász Ödön, Kahan Margit, Káutor Lívia, Kocsis János, Kozma László, vitész Sárkány Sándor, Ulrich Ferenc, Varga László, Virsik Magdolna. Egy tárgyból javit 3 jelölt. Egy év múlva ismételt egy jelölt.

— A LÉVA ÉS JARÁSI HITELSZÖVE-KEZET mára hirdett alakuló gyűlése a központi kiküldött akadályoztatása miatt későbbi időre halasztatott el.

TULSÁGOSAN KEVÉS GYERMEKŰNK VOLT sirta bele a világba panaszát a ráddión keresztül megrendült hangon Petain tábornagy, Franciaország ősz marsallja. Hiába rendelkezik egy ország a legtekélyesebb fegyverekkel, hogyha nincs elég fegyverforgató férfija, annak az országnak el kell pusztulnia. A drámai erejű szavakra most felfigyelt az egész világ, népek, nemzetek és országok elkezdének gondolkodni az egyszerű megállapításu nagy emberi igazságon. Az igazság erejét mindig a legegyszerűbb szavakkal szokták kifejezni, a kőrmönfont mondatok sokszor a hamisságok burkai, szines csomagolói csupán. Halld meg tehát a francia hadvezér egyszerű de annyira tragikus szavait le is garamvölgyi magyar nép, amely szintén abban a hibában leledet, amiben a francia nép. Tulságosan kevés gyermekünk van! Lásdátok és éreztétek meg a veszedelmet, amely Petain marsall szavaiból, mint tüzes reflektorfény vetődik a lelkekre. Elgondolkozhattok ezalkalomból afelett is, hogy a mi vármegyénkben a szlovák nép termesztes szaporulata magyasan a magyarok szaporulata fölé emelkedik. Az áldozatoság szellemenem hatotta át eléggé a garamvölgyi magyarságot, még mindig többet gondolt az önmaga, mint nemzete jólétére. Minden meg nem született gyermek egy katonaszökevény. A felfelé ivelő német és olasz nemzeti dicsőséget legelső sorban is a sok gyermek alapozta meg! A magyar belügyminiszter e héten olyan törvényjavaslattal tett le a képviselőház asztalára, amely azt előzoza, hogy a magyar gyermek megjelenése a világon ne lehangelést, szomorúságot és terhet jelentsen a szegény szülőöknek, hanem az élet nagy értelmét és boldog örömet s így a megszületendő sok magyar is büszke örömmel fogja szolgálni hazánk dicsőségét!

— VÁRMEGYÉNK TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁGA t. hó 26-án kisgyűlést tartott a szabadságon lévő főispán helyett az alispán vezetésével. A napirend előtt az alispán üdvözölte a vármegye új arszzéki elnökét, dr. Bakó Zoltánt. A előadó beterveztette a belügyminiszter leiratát Nagykálna és Kiskálna községek egyesítésére vonatkozóan. Az egyesítés Nagykálna kezdeményezésére történt, azonban Kiskálna elene volt, a belügyminiszter az egyesítést rendelte el. Ugyancsak a belügyminiszter rendelte el Alsó- és Felsőfögyvernek községek egyesítését. Mindkét község elene volt az egyesítésnek. A miniszter a községek egyesítésével a közigazgatás egyszerűsítését kívánja szolgálni. A kisgyűlés Ujbara, Kiskoszmály és Marosfalva árkizkározultjainak a segélyezendő köze való besorolását határozta el. A kisgyűlés ezután kisebb jelentőségű községi adminisztrációs ügyeket tárgyalta. Ismét számos község jelentette be belépését a Vármegyei Közjóléti Szövetkezetbe. A kisgyűlést most tartották első ízben a vármegyháza földszintjén berendezett kis tanácssteremben.

— LÉVÁT MAGASABB LAKBÉROSZTÁLYBA KELL FELVENN. Léva városát annakidején az ötödik lakbérosztályba sorolták. Amikor ez történt, Léva még nem volt megyei város és még nem volt megyei székhely sem. A lakbérosztályba sorolás óta a lakásviszonyok Léván nagymértékben megváltoztak. A város rangbeli emelkedésével sokkal több tisztviselő van Léván, mint azelőtt volt. Nem áll rendelkezésre elegendő számú megfelelő lakás, így a jobb lakások bérletre felugrott. Az építkezés teljesen megakadt, így a tisztviselőket nagymértékben sújtja a magas lakásbér. Mindezek mutatják Léva városának a magasabb lakbérosztályba sorolásának nagy szükségességét. Legújabb felvetődött már ez ügyben tartandó ankét terve, amelyen a háztulajdonosok és a lakásbérleti tisztviselők képviselői vennének részt. A kezdeményezést a városi hatóságától várják, mert ennek az ügynek kedvező megoldása a város életét is közelebből érdekli.

Ma este műsoros „TÁBORTŰZ” a Kálvárián!

— MEGSZIGORITJÁK A FEGYEGŐK ÉS RÉMHÍRTERJESZTŐK BÜNTETÉSÉT. Az eddigi törvény szerint vétség miatt lehetett büntetni azt, aki a gazdasági életet, vagy a hitéletet károsan érintő hírt kóhol, vagy valótlan hírt terjeszt. Minthogy ezen rendelkezés nem volt kielégítő, annak helyébe a következő törvényhozóvég iktatását javasolják: „Amennyiben a cselekmény súlyosabb rendelkezés alá esik, vétséget követ el és egy évig terjedő fogházzal büntetendő, aki olyan hírt kóhol, vagy olyan valótlan hírt terjeszt, amely a közrendet vagy a köznyugalom zavarhatja vagy az ország külső politikájának érdekét veszélyeztetheti, vagy az ország gazdasági helyzetét, vagy hitéletét károsan érinti”

— A DRÓTKÉFE* É HETI CIMKÉPE előtt mindenki megáll, mert a legjobban fejezi ki a versaillesi nagy elégtételt a huz nehézesztető után. Az elégtét és gazdag számból nem maradt ki semmi, ami a bumoriszt tolla hegyére kívánczított. A tréfás rajzok ötlet dolgában versenyeznek a szöveggel. Az ország egyedüli közéleti tréfás hetilapja 16 fillért minden újságosnál kapható. Kiadói hivatal: Budapest, IV. Veress Pálné-utca 35. szám.

— ÖNVÉDELEM — NEMZETVÉDELME! Tudvalevő, hogy a Légótalmi Liga hivatalát a lakosság önvédelmét biztosítani. E feladat a lakosság, illetve a Légótalmi Liga tagjainak önzetlen, odaadó áldozatkészségével érhető el. Ezen cselekedet minden hazafias, nemzetet és családját féltő magyar ember első s legfontosabb kötelessége kell, hogy legyen. A lengyel nemzet hős és bátor volt, de mégis ezer és ezer gyermek és védtelen ember pusztult el a Légótalmi Liga hiányos szervezése következtében. Ezzel szemben a finn orosz háborúban a hős és rettenthetetlen finn nemzet polgári lakosságának biztonságszervezete nagy részben a jól megszervezett s kitépített önvédelenek volt az eredménye. A magyar nemzet sem lehet közömbösebb a gyermekkel, családjal lelki nyugalmával s testi épségével szemben. Szükséges tehát, hogy a Liga tagok száma legalább tízszeresére emelkedjen. Hogy ez mielőbb megtörténjen, fontos, hogy az értelmiség és egyéb vezető személyek nagyobb tömege — anyagi helyzetük illő és méltó — Liga tagságot vállaljon s példájukon a lakosság szélesebb rétege is felismerje emberi kötelességét, hogy a maga és családja megvédéséről gondoskodva a Légótalmi Liga tagja legyen s így a Liga hathatós működését elősegítse, valamint új tagok nélkül nagyobb számban való toborzásával az egész nemzetre ma legfontosabb életvédelmi ügy támogatására siessen. A Légótalmi Liga munkája a munkaszünetnapokon alapszik. Gyűzőkön vegre a főzőn gondolkodás s vegyen részt városunk minden egyes polgára a közös munkában ideje és tehetsége arányában. A légótalmi körzet-, alkörzetvezetők irányítása mellett a közeljövőben 259 ház- (csoport) őrszervezetek és 518 őrszervezetek helyettes kezdje meg a Liga tagjai gyűléseit s tekintve, hogy a legkisebb egy tagdíj 2 Pengő, amely havi 20 filleres részletekben is leróható, biztosra vehető, hogy a módosabb nagyobb összegű felajánlásain kívül, városunk minden — bármily csekély keresettel bíró — polgára az önvédelmi tökéletesítés érdekében tagoságot vállal a Légótalmi Liga helyi csoportjában. (MB.)

Örmester ur Tapló

A 14-es hónapok ipolyisági ezrednapján a fehér asztal mellett természetesen felelevenítették az ősz-szejjő bajtársak a régi katonaeletet s tudja Isten, hogy van az ember természetével, a vig napokra jobban emlékszik vissza, mint a szomorúakra.

A beszélgetés során koccintás közben megkérdezi az egyik bajtárs, vajjon mi lehet a Taplóval. Ez a Tapló továbboszolgáló örmester volt, akit Nyitrán, Léván, egyaránt jól ismertek a jó bekeverésben s ma valószínűleg Nyitrán él, ha csak — el nem egett, az élet ma nagy tüzeben.

Most jön a vele történt egyik kedves eset a sok közül. — Garamkecsenyben gyakorlatoztunk — meséli a bajtárs — ahol a korcsmában mindég jó bort mértek. Az egyik kecskelábu asztalnál ül Aczél hadnagy, a másik asztalnál meg a Tapló örmester. — Mi hiányzik innen még örmester? — kérdezi a tréfáskedvű Aczél hadnagy.

— Hadnagy urnak alázatosan jelentem nem tudom — mondja Tapló.

— Örmester, ha két perc alatt megmondja, egy liter bor jár érte.

— Az árnyévlásut, egy liter borért érdemes megérteni az eszti meg egy örmester urnak is, aki pedig, mindenki tudja, ugyan csak nagy ur — morfondírozik magában Tapló.

Nem is telt bele még az előirányzott két perc sem és megszólalt az örmester.

— Tudom már hadnagy ur!

— No mi?

— Hát kova! — vágja ki a nagy felfedezést örmester ur Tapló felderítő ábrázattal.

— Az Aczél meg a Tapló itt van, csak a kova hiányozhat hozzáik.

De hánytva is a szikrák Tapló, mintha csak kova lenne, mikor megitta a liter bort. — Jövvő — ha az Isten éltet — talán találkoznak vele a Zoboron.

Ky.

— A LÉVAI CSERKÉSZEK TÁBOROZÁSA. A lévai m. kir. áll. gimnázium 186. Vak Bottyán cserkészcsapata az „Emberebb ember és magyarabb magyar” eszményének megvalósítására táborba száll. Táborukat Fonyódon a Magyar tenger sorsogó partián ütik fel. A tábor júli. 20-ig tart. Átogatási napok: Július 7 és 14-én.

— A NÓIPÁRSKOLA kiállítását a város-háza tanácstermében jun. 29—júli. 2-ig bezárólag.

Árvizkárosultak javára

eddig a következő adományok érkeztek lapunk kiadójához:

Eddig befolyt 7.328.46

Bernecebaráti község	20—
Ohaj körjegyzőség gyűjtése	51.16
Vank és Piszárenko cég	10—
Kissaró, Szódó és Nagysaró községek és község adománya	133.68
Zelena Gyula és Mihalovics János Felsőfegyvernek táncmulatság jóvedelméből	10—

Összesen 7.553.30

1234—940.

Hirdetmény

Vámosladányközség a jegyzői lakon nagyborszabású tataroztatást végeztet. — Feltételek a körjegyzői irodában megtudhatók. — Határidő 1. évi július hó 2-a

ELŐLJÁRÁSÁG

7286 - 40. szám.

Hirdetmény.

Léva megyei város 1940. évre vonatkozó ebadókievetési lajstroma folyó év július 1-től július 15-ig a városi adóhivatalban (26. sz. szoba) közszemlére van kitéve, mely idő alatt az érdekeltek Bars és Hont k. e. e. vármegyei alispánjához beadandó felelőbeszéllel élhetnek. A felelőbeszék halasztó hatálya nincs.

Egyidejűleg felhívjuk a város ebtulajdonosait, hogy az ebadót a fenti felelőbeszeli határidő lejártát, s illetőleg a vonatkozó fizetési meghagyás kézbesítését követő 8 napon belül különben végrehajtás, esetleg az eb kiirtása terhe alatt a város pénztárába fizessék be.

Léva, 1940. június 28. án.

VOJTAS

polgármesterhelyettes főjegyző

Szépirodalmi könyvjúdsónságok

NYITRAI ÉS TÁRSA

KÖNYVESBOLTJÁBAN, LÉVÁN

— EGY GENFI UJSÁG Pétain tábornagy politikai szerepével foglalkozva, összeszámálta a jelenlegi francia kormány aktív minisztereinek életkorát. Megállapította, hogy az átlagkor 62 évet tesz ki. Az angol minisztereket sem lehet fiataloknak nevezni. Churchill 65, Chamberlain 71, Halifax 59, Attlee 57, Greenwood pedig 59 évesek. Ez az öt miniszter együttvéve 311 éves.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

SZÜLETÉSEK: Gutman István és Horváth Julia leánya Ilona — Svec János és Máryni Erzsébet fia Lajos — Budaváry Ferenc és Schmiedt Anna fia Ferenc Gyula Károly — Bognár István és Gyuris Ilona leánya Erzsébet Ilona — Nevizanszky Mária fia István Macsala József és Kaczián Erzsébet fia Gyula Sándor.

HÁZASSÁGOK: Kontser Pál Iván ág. h. ev. és Koczmann Margit ág. h. ev. — Magyarai Károly Nándor ref. és Padics Irén r. kat.

HALÁLESETEK: Kopolovics Ferenc 2 hónapos — özv. Rosenzweig Lipótné sz. Adler Antónia 86 éves — özv. Molnár Andrásné sz. Csenger Katalin 57 éves — Csermák József 73 éves — Szvetlanszky Lukács 77 éves.

A Bars rádió-műsora

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán:

6.45 Torna, hírek, hanglegyek — 10 Hírek — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat — 12 Haragszó, Himnusz, időjárásjelentés — 12.40 Hírek — 1.20 Időjelzés — 2.30 Hírek — 2.45 Műsorismergetés — 3 Arfolyamhírek, piaci árak — 7.15, 9.40, 0.05 Hírek.

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Ébresztő, Szózat, Hanglegyek 8.45 Hírek 12.30 Bpesti Hangv. Zenekar 13 Rádió-kronika 13.45 Hírek 14 Hanglegyek 15 Időszéri gazdasági tanácsadó 15.45 Szalonlótós 16.30 Elhelyezkedési lehetőségek a gyakorlati építészetben, előadás 17 Hírek 17.15 Bura Sándor cigányzenekara 17.45 Magyar innepnapok, hangfelvétel 18.10 Tréfás emlékek Jánosgyáriából, előadás 18.30 Beszárk zenekar 19.15 Hírek 19.50 Sporteredmények 20.10 Anday Pirokka énekel, kísérő az Operaház zenekara 20.35 Könyvű a férfiaknak. Vigjáték négy részben 21.40 Hírek és sporteredmények 22.10 Tánccselepek 23.20 Mursi Elek cigányzenekara muzsikál 0.05 Hírek.

Hétfő

BUDAPEST. 10.20 A pest—debreceni vasút megnyitása 1875-ben, felolvasás 10.45 Debrécsen, Mátyás király városka, előadás 12.10 F. Hercouth Ilona zongorázik 12.55 Ruprecht Ferenc énekel zongorakísérettel 13.30 A Mária Terézia i. honvéd galogalozerd zenekara 16.15 Széchenyi előfutárja, felolvasás 17.15 A Rádió Szalonzenekara 18 A régi magyar hadserg, előadás 18.25 Pertsis Pali cigányzenekara 18.45 Hogyan főzzünk be cukor nélkül? 19.25 A rajzfilmek kulisszatitkai, felolvasás 20.10 Az Operaház Zenekara 23.25 Sárközl Gyula cigányzenekara.

Kedd

BUDAPEST. 10.20 Régi magyar művészek külföldi színpadon, felolvasás 13.30 Lakatos Vince és Lakatos Gyula cigányzenekara 17.15 Bogossy Judit zongorázik 18.15 Az Aranyhegedű-pályázat harmadik hangv. 22.10 A Rádió szalonzenekara.

Szerda

BUDAPEST. 10.20 Acsorgás a Ferenc József téren, előadás 12.10 Ilinczy László szalonzenekara 13.30 Országos Postászenekar 16.15 Gyermekek és felnőttek 17.50 Az egyetlen magyar tűzharcos asszony, hangfelvétel 18.10 A Rádió Szalonzenekara 19.25 Kurina Simi cigányzenekara 19.30 Egy romantikus szabadságú, előadás 19.50 Küllögyi negyedóra 22.10 Bpesti Hangv. Zenekar 23.20 Farkas Béla cigányzenekara.

Csütörtök

BUDAPEST. 12.10 Bányóczy Erzsébet hegedül, zongorakísérettel 13.30 A Rádió Szalonzenekara 17.15 A Magyar—német válogatott alkeltik mérkőzés 17.30 Fátynál Jancsi cigányzenekara 18.15 Koréh Endre, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel 19.45 Amiről mindenki beszél 20.10 Az Operaház Zenekara 22.10 Közv. az Ostendéből. A rajkózenekar muzsikál.

Péntek

BUDAPEST. 10.45 Hogyan használja a csuzos beteg a hegyfürdőt, felolv. 12.10 A 15. honvéd galogalozerd zenekara 13.30 Suki Tóni cigányzenekara 17.15 Ifj. János Antal és Regős András tangóharmonika-kettőse 18.10 A Rádió Szalonzenekara 18.40 Sportközlemények 19.25 Budapest fejlődése, előadás 23.20 Toki-Horváth Gyula cigányzenekara.

Szombat

BUDAPEST. 12.10 A Rádió Szalonzenekara 16.10 Bábjáték 17.50 Néppcsy Lucie és Telesi Sándor magyar nótákat énekel, kísér Csorba Dezső cigányzenekara 23.20 Csorba Dezső cigányzenekara.

TERMÉNYEIT TÜZKÁR ELLEN
általánybiztosítás keretében biztosíthatja legolcsóbban!

A HADVEZÉR EGYÉNISÉGE

A hadsereg erejét elsőrendűen befolyásoló szellemi tényezők között a tehetséges hadvezér egyénisége oly magasra emelkedhet, amely küzdő erőinek határfokbeli alárendeltségét kiengedheti. Tehetsége és jelleme sorsszerű elhatározásokban nyilvánul meg, ezért történelmi kihatása.

Tehetsége vesztéltetett isteni adomány, aminek birtokában a katonapolitikai és hadihelyzetek lényegét helyesen felismeri, a győzelemhez a legkisebb váraldozattal vezelő utat ösztönösen megtalálva, gyorsan határoz és döntő eredményeket biztosítan cselekedését. A hivatás széleskörű ismeretek birtoklását követeli ugyan meg, azonban egymagában az ismeretszerzés és tanulmányok végzése hadvezéri képességek megszerzését nem biztosítja. Iskolázott szelleme csak a jelenségek gyors értékelését segítheti elő és legfeljebb a helyes megoldások kereszvíviteleinek módjára nézve nyújthat támpontot, de az őt tehetség ösztönös megérzéseit nem pótolhatja.

Bármennyire fejlett is azonban benne ez az ösztönös cselekvőkészség, bármennyire széles a látóköre és kifejtett a parancsadási készsége, értenie kell még ehhez is, hogy akaratát szellemi szárnyalását követni képes munkatársainak és alárendeltjeinek átadja.

Jelleme az eseményekre azért van kialakító befolyással, mivel a korszerű hadsereg vezetője a felelősség arányait is rendkívül nagy fokban megérezte. A korszerű háboruból ugyanis a hadviselő állam minden hatalmi tényezőjét küzdelembe veti. A küzdő hadseregekben kívül a küzdő nemzetiség lakosságának és egész gazdasági életének mérkőzése is előtérbe lépett. A háború kockázata oly nagy fokban megnövekedett, hogy immár nemcsak hatalmi tekintély kérdéseiről, hanem a fennmaradásról, vagy a megsemmisülésről van szó. A küzdelembe vetett eszközök széles halmára és a hadvezér felelősségét is nagymértékben kiterjeszti. Lelki nagysága tehát nemcsak a veszély példaszerű elviselésében nyilvánul meg, hanem abban a közönös ember értelmével szinte megfoghatatlan ötfegyelmességgel, melynek birtokában egyéni veszélyeztettségének óráiban, a harc idegmobilizáló benyomásai között, alárendelt embereinek sokszor irzónyos szenvedéseinek látára, a legnehezebb helyzetekben, nyugodtan tud intézkedni és határozni. Oly dolgokban, amely nemcsak a saját butaságát, hanem nemzetének pusztulását is jelentheti. Minden kockázatot vállaló, győzelemretörő és az ellenséges meglepetésekkel lebirhatatlan akaraterő és fölüeny szellem képességeinek előföltétele.

A hadvezér jelleme rendszerint az őt uráló nép jelkéhez hasonlít. Hiszen a hadsereg is, amely maga fölül emelte, népének jellegzetes vonásait hordja magán. Így történelmet meg, hogy a dicsőségre áhítozó Bonaparte Napoleon egycsapásra meghódította a dicsőség-szomjas francia hadsereg lelkét. Emiatt állta az közel húsz éven át, vezérének merész hadjárataiban, oly emberül a sarat, pedig vezére nem is volt francia.

A vezér egyénisége tehát népszerző eszményképét tükrözi vissza. Így volt ez a porosz lendületet oly híven megtestesítő Blicher és Ludendorff esetében is. Ez a lelki kapcsolat teremt meg a bizalmat a vezér és katonái között. Népnének lelkivilágából táplálkozó vezéregényiség érti csak meg hadseregének lelki rugózásait igazán, elhatározásaiban csak ilyen építhet a fajtajában szunnyadó lelkiyónások oly értékeire, amelyek méltán vezetnek ellenségeik meglepetésére, ezáltal döntő sikerre.

Vármegyei ügyek

Befejező közlemény.

A Vallás és Közköztudományi Miniszter ur bizottságunk utján valamennyi felszabadult község népkönyvtára részére egyenként 37 db értékű könyvet adományozott. A könyveket szétküldöttük és valamennyi könyvtár használatba is vette. A könyvtárak keze séről és állapotáról kiszállásaink alkalmával személyesen is meggyőződést szerztünk.

A telepes és maradványbirtokok végleges juttatása mindazideig nem történt meg, de igen előrehaladott állapotban van. Ennek a kérdésnek ez év őszéig való végleges megoldása felelő kivánatos lenne, mert a zárgondok kiemelése rendkívül nehézkes és költséges, emellett az évi használati területek megállapítása és kiadása sovéle körülményne fogva korlátozva van. Ennek rendezésére a m. kir. erdőfelügyelőség a Felvidéki Birtokrendelési Kormánybiztos ur részére a vármegye felszabadult részéről 1: 75000 arányú térképen tulajdonjogi térképet készített, amelyben a szóbaejtett vármegyék egész területére tulajdonjogok szerint külön színezéssel feltüntetve és megnevezve az összes erdőbirtokokat. Ebből kitűnik, hogy a felszabadult területen 52 ilyen erdőbirtok van, összesen 2434 k. h. területtel, ebből 1. az ipolyi járásra esik 38 erdőbirtok 21157 k. h. területtel, 2 a lévai járásra esik 10 erdőbirtok 2610 k. h. területtel, 3 a szobi járásra esik 1 erdőbirtok 40 k. h. területtel, 4. a veréblyei járásra esik 3 erdőbirtok 53.5 k. h. területtel.

Az elmúlt félévben elkészült és fel lett fektetve a Bars és Hont k. e. e. vármegyék területére nézve az erdők törzskönyve is, mely jelenleg jóváhagyás és felülvizsgálat alatt van a m. kir. földmivelügyi miniszter urnál. Ebből kitűnik, hogy a vármegye területén 70478 k. h. erdő van, melynek elosztása a következő:

a) Ipolyi járás	30.306 1 kh.
b) Lévai	6.348,2
c) Szobi	28.452,5
d) Veréblyei	5.372,0

A volt politikai területek szerint:

A) Felszabadult rész	30.607,4 kh.
B) Trianoni	39.871,4

A felügyeleti és kezelési szolgálat megszervezése közül fontosabb esemény még az, hogy Bars és Hont k. e. e. v. hatóságai bizottsága 1940. évi február hó 28. napján megtartott rendkívüli közgyűlésén 2009—1940 sz. határozatával megállapította és jóváhagyta a közös erdőőr szervezetbe besorozott erdőbirtokosok állami ellátás alatt álló erdőbirtokai után az 1939. és 1940 évekre fizetendő erdőőrési járulékokat éspedig I. és II. oszt. erdőőrési 72+8=80 fillérben, a III. oszt. erdőőrési 36+4=40 fillérben. E határozat a vármegyei hivatalos lap IV. 4. ki számában lett közzétéve s miután felhívás ellene nem érkezett, a tényleges behajtás iránt az intézkedés megtörtént.

Az erdőgazdálkodási termékek értékesítése s a m. kir. kormány által rendelkezései megállapított árak szerint történik. A múlt évi felvásárlásokból igen kevés áll rendelkezésre.

— A VOLT CS. ÉS KIR. 26 GYALOG-EZRED leváli bajtársi csoport tagjait értesített, hogy a július első hetjéig eső bajtársi összejevitelüket nem tartjuk meg. A legközelebbi összejövetelünk napját és helyét rövidesen közölni fogjuk. Dr. Lehotzky, polgármester-elnök.

— TALÁLTAK négy pénzdarcat, női szvett, pénzt, karikagyűrűt, relikviát; igazolt tulajdonosok a rendőrségen átvethetik.

Erről a jelről

ismerjük meg azokat a műhelyeket, ahol a gépkocsik és mindenféle motorok villamos berendezést, éspedig a gyújtást, világítást, jelzőberendezést, nyersolajszivattyút, szervoféket, akkumulátort, stb. gyorsan, szakszzerűen és olcsón megvizsgálják, javítják vagy ki-egészítik. Itt mindig raktáron vannak a legújabb BOSCH-gyártmányok és eredeti BOSCH-alkatrészek.

A legközelebbi

BOSCH-SZOLGÁLAT:

Tatár Sándor

autójavitóműhely és garázs,

Léva, Horthy Miklós ut. 3. — Telefon: 148.

— A BÉNYI NEMZETŐR ESETE. Varga Máté napzámos Bény visszacsatolt község határában levő üresen állott cseh és szlovák telepes házak őrzetével megbízott nemzetőrség parancsnoka volt. 1938. november 15-én este Szűcs Péter és Juhász Ferenc bényi lakosok italos állapotban, hangos dalszóval keresték fel a telepet és az egyik ház előtti őrtől a ház kulcsát követelték. Az ezt megtagadta. A lármára odasiertet Varga Máté is, aki a következő Szűcs Pétert távozásra szólította fel. Azonban Szűcs rá sem hederítve a felhívásra, egyre közelebb ment Vargához és hozzákapkodott. Varga előkapta szolgálati revolverét és mellbelőtte Szűcsöt. Szűcs összeesett és a helyszínen meghalt. Varga ellen megindult az eljárás. Varga a komáromi törvényszék előtt azzal védekezett, hogy csak riásztó lövést akart leadni oldalra, azonban Szűcs éppen abban a pillanatban oldalt ugrott, a lövés elé. A törvényszék bűnösnek mondta ki Vargát a gondatlanság által okozott emberölésben és 3 havi fegyházra ítélte, amit a győri ítélőtábla helyben hagyott. de a Kuria a büntést 6 hónapra súlyosbította.

— UJBÓL TÁRGYALTÁK A ZSELIZI SZERELMI DRÁMÁT. 1928 tavaszán nagy szenzációja volt Zseliznek, melynek nevével telt lett az egész sajtó. Borzalmas szerelmi dráma történt Zselizen. Villásy Ferenc és Mária Kálmán szelizi cipészek között az ellenséges viszony régi keletű volt. Amikor autótan Mária Kálmán udvarolni kezdett Villásy sziveválasztójának, Szekeres Máriaé, a rossz viszony nyílt ellenségeskedésben tört ki. Szekeres Mária egyre jobban elhidegült Villásyét és ki is adta utját. Mivel Villásy ezt Mária udvarlásának tudta be, elhatározta, hogy Máriaét elpusztítja. 1928 március 9-én este, miután a batorságot 2 deci rummal kelően elfofozták, baltával a kezében belopodott Mária lakásának udvarába. Mária éppen kúnn volt az udvaron; amikor észrevette, hogy valaki körülötte előlködik, villanylámpával rávilágított és rászólt Villásyra: "Mit keres itt?" Villásy azonban felelet helyett a balta élével teljes erejéből felbe-vágta. Mária a földre zuhan. Villásy a földön mozdulatlanul fekvő Mária fejére a balta élével meg két ütést méri. Aztán bement Mária nyítt lakásába, ahol Szekeres Mária leveleit kereste. A szekrény lezárta ajtaját felfeszítette és onnan egy kasszétát vett ki, melyben a levelek mellett meg 6500 csekonóra is meguzdított. A pénz magához vette, kiment az udvarra és hogy a hullát eltüntesse, azt a 40—50 lépésre levő szalmakazalhoz cipelte, szalmával befedte és a szalmát meggyújtotta. Aztán hazaszaladt és lefeküdt. Menekülés közben azonban meglátták. A gyűny azonnal őt fogta célba és a nyomozó csendőroknak tettét be is vallotta. Annak idején a volt komáromi kerületi bíróság eszküszke életfogytiglani fegyházra ítélte Villásyt. A komáromi törvényszék csütörtökön újból letárgyalta az ügyet Villásy törtédelmesen bevallotta tettét, csupán azt tagadta, hogy el akarta az áldozat hulláját égetni, azt állította, hogy a tűz előtte ismeretlen okból gyulladt ki. A törvényszék Villásy gyilkosság, lovas gyújtogatás büntette miatt jogerősen 15 évi fegyházra ítélte.

— PÁLYÁZAT A KERESKEDELMII ISKOLAI TANDJENTÉS HELYRE. A kereskedelmi miniszter a fű felső kereskedelmi iskolák első évfolyamában az 1940—41. iskolai évre 50 tandjentes helyett rendszerintett. Tandjentes helyre, amit a miniszter 120 pengő tanulmányi segély engedélyezésével kötött egybe, nyilvános pályázatot hirdet. Vagyontalan szülők olyan fiúgyermekét pályázathoz, akik a középiskola négy osztályát jeles vagy eredményel végezték. A (kérvényeket július hó 31-ig a kereskedelmiügyi miniszter segédhivatalához (Budapest, II., Lánchíd-u 1—3), kell benyújtani.

LTE—Vágsellyei SC 2:1 (0:1)

A megszűnt Kisalföldi alsóztályi egyesületi szárnra kiirt „Mátyás király” serlegmerközések kerekében találkozt egymással a két régi rivális. A találkozó kitűnő sportot hozott. A közönség a zápor ellenére is kitartott.

A levai csapat Dohány, Angyali, Újváry, Németh II., Németh I., Várady, Matulányi, Boross, Halász, Nemcsok, Labaj összejáratásban kezdés után azonnal támad, de eredménytelenül. Husz percig tartó mezőnyjáték után a vendégek löttek gólt. A jobb-szélső beadást Guzik egyből vágja a levai hálóba. Dohány nem védhette, a hátvédek hibája, hogy nem fedezték kellően az ellenfél centerét. A 39. percben alkalma lett volna az LTE-nek egyenlítőni, de Nemcsok a 11-est rosszul lövi, a kapus kiüti. A második felidőben egyre rohamoz az LTE, a sellyei csapat kétségbeesetten védekezik. A 17. percben ismét 11-es a VSC ellen, ezt Boross lövi a kapus kezébe. A 28. percben szabadugrás 20 metrerről Halász óriási lövése a sorfal és a kapus felett suhan a hálóba, de a bíró tévesen lesállást ítel. Angyali és Matulányi helyet cserél. A 32. percben Angyali beadására Nemcsok ugrik s feje a kifutó kapus mellett a hálóba jut. (1:1). Elkéseredett küzdelem indul meg a győztes góltér, már már ugylátszik, hogy nem változik az eredmény, mikor a 45. percben szabadugrás a VSC ellen. Halász az előrehúzódt Németh II-nek továbbít, aki megszerzi a győztes gólt. (2:1).

Kritika: Dohány többször kiejtette a labdát s ezzel alaposan próbára tette a közönség idegeit, Angyali—Újváry hátrvédárnál szintén a régi hiba: nem fedezik kellően az ellenfél csatárait s gyakran előre kalandoznak. A halvesor végig jó munkát végzett. A csatársorban Matulányi lassan mozgott, mint hávéd jobb volt. Boross a mezőnyben jó munkát végzett, de a kapu előtt határozatlan volt. Három biztos gölhelyzetet hagyott ki. Halász játéka sokat javult, Nemcsok szép fejes góljéért érdemelt dicsőretet. Labajnak meg sokat kell csiszolódni.

F. HÓ 30-ÁN az LTE Tornócón játszik serlegmerközést a következő játékosokkal: Dohány, Jancsó, Matulányi, Újváry, Németh I. és II., Várady, Angyali, Kovács, Boross, Halász, Nemcsok, juhász.

A levai kir. járásbíróóság, mint tklvi hatóság.

2666—1940. tkv. szám.

Hirdetmény

Kiskozmály község telekönnyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886-XXIX, 1889-XXXVIII. és az 1891-XVI. törvénycikkekben előírt helyszini eljárás vegt és pedig egyelőre csupán az azonosító 1940. augusztus 1. napján, az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenik.

Ennélfogva felszólítatnak:

1) mindazok, akik a tkjönvényen előforduló bejegyzésre nevez indokolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt, a kitűzött határrapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2) mindazok, akik valamilyen ingatlanhoz tulajdonjog tartanak, hogy a tulajdonjog tkvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekönnyvi hatósághoz intenzív szabályszerű beadvány útján kieszaköljék, vagy a telekönnyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekönnyvi bejegyzés iránti kérelmek előterjesztése vegt a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekönnyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek az átírásra az 1886-XXIX. tc. 15—18. és az 1889-XXXVIII. tc. 5., 6., 7. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerzteni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hasannak, hogy az átruházó telekönnyvi tulajdonos, az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezuton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékkelengedés kedvezményétől is elesnek;

3) azok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelesre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönnyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztés kérelmeznek, illetve, hogy törleségi engedélyt nyilvánítsa vegt a kiküldött bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Léván, 1940. június hó 15-én.

A betétszerkesztő bíró helyett:

CSEPELA PÉTER Dr. VALLÓ JÁNOS
betétsz. tkkvezető. kir. jbirósági elnök.

120 pengő havi kereseti lehetőség biztosítva viszonylag csekély befektetéssel, otthon végezhető munkával férfiak és nők részére (vidékieknek is) állandó evi munka garantálva, anyagot szállítjuk, a kész árut átvesszük. Kérjen ismeretőt: KLEOPATRA KÖTŐZEM, Budapest, IX., Lónyay u. 43. szám. — (Válaszbélyeg.)

1481—1940 tk. szám.

Arverési hirdetmény-kivonat.

Lévai Első Bank (jelenleg Lévai Takarépszintár) r. t. levai bej. cég (képv. Dr. Mocsy Ába levai ügyvéd által) végrehajtatnak Magyar Árpád és neje szül. Mazúr Anna levai lakos végrehajttat szenevők ellen indított végrehajttási ügyében a telekönnyvi hatóság a végrehajttási árverést 4207 P. 14 f. tőkekövetelés és járulékal továbbá a csatlakozottak kimondott Holzmann Ernő (Léva) végrehajttatónak 34 P 31 f. tőkekövetése és járulékal behajttása vegt a Léva községben fekvő s a

lévai 3933. sz. tkvi betéteben A. I. 1. sorsz. 1109/b/3 2d. hrsz. a. felvett s B. 1—2. sorsz. szerint Magyar Árpád és neje szül. Mazúr Anna nevén álló házra a Vághid utcában: 3000 P. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1940. évi július hó 19 napján délelőtt 10 órakor a telekönnyvi hatóság helyiségeben (Deák Ferenc u. 9. sz. 4. ajtó) fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan a kikiáltási ár felé- nél, alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverés alá kerülő ingatlan, ha az árverés megtartását a végrehajttatok közül Holzmann Ernő (Léva) kéri 6547 P. 68 f. vételnél alacsonyabb áron eladni nem lehet (5.610) 1931. M. E. sz. rendelet 21. §-a.

Bánatpénz a kikiáltási ár 10 százaléka, melyet a magasabb ígert ugyanannyi százalékára kell kiegészíteni.

Léva, 1940. évi február hó 10. napján.

Dr. EGERVÁRY JÁNOS s. k.
kir. jb. ömfk. jegyző. A kiadmány hitelevél:

GÁL

Kiadó.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kárunk válasza szolgáló levelezőlapot csatol!

Különbejárato

butorozott szoba
azonnal kiadó
Koháry utca 12. sz.

Simor u.

6 számu ház (a járásbíróasági palotával szemben eladó) Erdéklődni Barbara József Schoeller u. 28. sz. alatt lehet. 492

Eladó

egy jó karban levő kézimunka szurugép és egy bicikli. Léva, Horthy Miklós ut 62 szám alatt. 515

Darabos

köszén, brikketszén, diókoksz állandóan raktáron. Bernáth és Fenyvesi, Léva, Bati u. 11. Telefon 6. 404

Shellgáz

állandóan raktáron Bernáth és Fenyvesi, Léva Bati u. 11. 403

2 szoba

előszobával irodának, esetleg garzon lakásnak kiadó. Dr. Munkné. Werbőczy tér 1. 497

Eladó

ház kerttel ujtelenen, áll szoba, konyha, előszoba, speizből. Cim a kiadóban.

Elveszett

Kákában vasárnap kék fél bőrkesztyű. Megtaláló szíveskedjen a kiadóban leadni. 549

Pénzszekrény,

nagy tükör eladók. Cim a kiadóban. 551

Jókarban

lévő jégszekrényemet eladnám, esetleg kisebbre becserelném Schaffer Jakabné, Nagysalló. 552

Gimnáziumi vagy liceumi

diákokat a jövő tanévre teljes ellátásra felveszek. Kern Oszkárné, Zách u. 30. 553

Ügyes kifutófiut

július 1-től felveszünk. Kern Testvérek rádió-, villamosság-, vas és műszaki vállalat, Léva. 554

Uj

raktárhelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 555

Eladó ház

esetleg bérbeadó, ugyanott diófa ebédülő eladó. Ujtelen, II-ik utca 10. 558

JÉGSZEKRENY

HENNEFELD
jégszekrénygyár, Budapest, VI. O ucca 6.

villamos hűtőköszülékek, sörkimerőköszülékek, fagyaltálgépek, jégyártóberendezések.

Aréjgyék ingyen és bérmentve! Telefon: 112-026. 115-646.

CSEPEL varrógép, részletfizetésre is kapható. Vadászati és halászati cikkek, fegyvergyári vadász és cellozó fegyverek.

LŐPOR és robbantószer áru! KERÉKPÁROK, gumik és alkatrészek! - Gramofon LEMEZEK legújabb felvételek!

BAROSKA

Léva, Horthy Miklós-ut 43. szám.

TELEFON: 130.

Szakszerű javítóműhely.

Védje magát

és hozzátartozóit! — Vegyen

GÁZALARCOT!

A cseh gyártmányu gázálarcokhoz magyar betétek alkalmazására betétgyűrűk kaphatók!

Rádiók, gramofonok, villamos izzólámpák, zseblámpák, elemek, halászati és sportcikkek kaphatók

KERN TESTVÉREK

rádió, villamossági, vas és műszaki vállalatnál

LÉVÁN

Mussolini u.

Alapított 18-1. Telefon sz. 8.

ORIENT HANGOS MOZGÓ

Június 30-án vasárnap 2 ó. (fill. hely.) 4. negyed 7 és fél 9 órakor

NÁSZUT FÉLÁRON

Magyar zenés vígjáték. Rendezte: Székely István. Szereplők: Jávör Pál, Agai Iren, Kabos Gyula, Erdélyi Mici, Dénes György és Kőpeczi-Boócz Lajos
MAGYAR VILÁGHIRADÓ!

Július 2-3-án, kedden és szerdán negyed 7 és fél 9 órakor

Spanyol szenvedély

Német dráma a forró Spanyolországból. Főszerepekben a legjöb német sztárok. — FOX HANGOS HIRADÓ!

Juli, s 5-6-7-én, pénteken és szombaton negyed 7 és fél 9 órakor, vasárnap delután 2, 4, este negyed 7 és fél 9 órakor

Toprini nász

A nagyszerű magyar film reprise. Szereplők: Kiss Ferenc, Jávör Pál, Tolnay Klári. — MAGYAR VILÁGHIRADÓ!